

Základní body srozumitelného předávání Božího slova při mši svaté

formulované na základě praktických zkušeností práce s lektory
během sedmnáctiměsíčního vzdělávacího kurzu

1. Návyky, které by měl lektor zavést do běžného, každodenního života – budování pevného základu pro kvalitní mluvený projev

- pěstovat a prohlubovat vztah k Božímu slovu a žít toto slovo
- k Písmu vždy přistupovat s úctou a pokorou, s vědomím, že slovo Boží přesahuje naše myšlení a chápání a my k němu pouze dorůstáme
- neustálé prohlubování znalosti Písma
- k jasnému, srozumitelnému a pevnému předávání Božího slova nutně potřebujeme schopnost vědomě pracovat (samozřejmě podle možností každého jednotlivce) s naším pohybovým, dechovým, hlasovým a artikulačním ústrojím (viz pracovní listy) a také se seznamovat se základními pravidly české spisovné výslovnosti a uvádět je do běžné mluvy
- učit se vědomě a citlivě používat jazyk-řeč, uvědomovat si, kdy mluvím nářečím či ledabyly
- naučit se s lehkou samozřejmostí používat spisovný jazyk
- pozorné a vnímavé naslouchání mluvenému projevu druhých
- co nejčastější hlasité čtení textů Písma se zaměřením na co nejlepší porozumění danému textu, techniku mluveného projevu a pravidla spisovné výslovnosti

2. Domácí příprava lektora daných textů Písma určených pro čtení při mši svaté

- učit se přesnému členění textu na myšlenkové úseky, ve kterých rozpoznáme a zvýrazníme jádro myšlenkového úseku
- neustále si uvědomovat nutnost pauzy mezi myšlenkovými celky – živé pauzy, která se tvoří v citlivém propojení mezi interpretem a posluchačem a dopřává posluchači co nejlépe pochopit sdělované – živě si představovat posluchače, ke kterému směřuje naše čtení
- správně zvolené tempo čteného textu a živá artikulace umožňuje dobrou srozumitelnost předávaného Božího slova
- výrazné členění použít hned na začátku čtení u nadpisu, aby posluchač měl prostor zaznamenat, co se bude číst
- oslovení „bratři a sestry“ je doporučeno, ne nařízeno
- začátek textu pozvolný, je to uvedení do děje či problematiky
- konec textu zpomalit, výrazně rozčlenit a jasně ukončit
- čím kratší text, o to pozvolnější čtení s výraznou pointou

- dlouhý text vyžaduje správné tempo a rytmus, opět je potřeba výrazné členění, pozor, pomalé monotónní čtení uspává, rychlé brání srozumitelnosti a pochopení
- lehké a pružné čtení se správně voleným tempem, logické členění a délka pauzy tvoří temporytmus našeho projevu
- je potřeba si všímat rozdílnosti textů v knihách Starého i Nového zákona – kronika × poezie × prorocké slovo × evangelia × epištoly × skutky
- čtení Písma svatého, i když texty čteme mnohokrát, probíhá vždy znovu a znovu, jako průzkumné a objevné čtení, ve kterém neustále hledáme a nasloucháme, co nám Pán chce sdělit
- při přípravě daného textu pracujeme na jasném a pevném sdělení (i u přímé řeči), a to nás vede ke správné intonaci, vnějšková dramatizace a přílišná modulace řeči vede k teatrálnosti a povrchnosti
- do čtení Božího slova nevměšovat naše emoce, názory a naši suverenitu, tímto soustředěním na sebe zabraňujeme působení Ducha Svatého
- přistupovat ke čtení textů Písma s pevnou vírou v Boží slovo
- dát prostor úžasu nad nekonečnou láskou a moudrostí Písma, tento neustálý úžas nás vede k pokoře a úctě k Božímu slovu

3. Čtení Písma svatého při mši svaté

- předtím než jdeme číst, se společně s modlitbou rozcvičme – protáhnout se, uvědomit si náš postoj i naši chůzi, dechová a rezonanční cvičení, artikulační rozcvička
- je nutné si uvědomit, že Bůh nám pro naši záchranu dává své slovo, abychom ho slyšeli, poznávali, porozuměli mu a pochopili ho, proto při jeho předávání i my jsme povinni dát Božímu slovu co nejčistší a nejsrozumitelnější vnější podobu, tedy formu
- nachystat se ke čtení, co nejbliže ambonu, abychom beze spěchu mohli dojít k ambonu
- cestu k ambonu využít k modlitbě – předat veškerou svou přípravu Duchu Svatému – učiň mě, Pane, nástrojem – ne já, ale Ty
- jdeme-li středem lodi kostela, pokleknout nebo se poklonit
- u ambonu si v klidu, beze spěchu, ale ne zpomaleně nachystat mikrofon, kdo potřebuje brýle, text si umístit tak, abychom na něj co nejlépe viděli
- pro celkový čtený projev je dobrý klidný, pevný a pružný postoj, ruce zlehka položit na ambon a při čtení si ukazovat text, který čteme
- jsme-li připraveni, zvednutím hlavy to dát najevo, je-li to nutné, pak počkat, až se posluchači uklidní

- zvednutím hlavy a pohledem před sebe také zaznamenáme prostor a lidi, abychom své čtení přizpůsobili daným podmínkám
- **POZOR!** při čtení Písma UŠI SLOUŽÍ KE KOMUNIKACI S POSLUCHAČEM, NE OČI!
- na základě domácí přípravy (v žádném případě by nás domácí příprava neměla svazovat a odvádět od momentální chvíle) nechat Ducha Svatého, aby nás použil jako nástroj, a soustředěným čtením, směřujícím k posluchači, znovu objevujeme, co nám Pán sděluje
- **POZOR!** text, který známe skoro nazpaměť, nás může vést k suverénnímu, a tak méně pozornému čtení, rozbitému častým pozvedáním hlavy, ztrácí se soustředěnost a vnímavé naslouchání, co mi, Pane, chceš říci?
- po jasném zakončení textu zvednout hlavu a nechat doznít Boží slovo, potom říci stejnou intenzitou jako čtený text „slyšeli jsme slovo Boží“
- u ambonu společně s ostatními říci, už slaběji, „Bohu díky“ a odejít
- pokud jdeme kolem oltáře, opět se poklonit či pokleknout
- **jestliže se při čtení cokoliv stane – zadrhnutí, přerušnutí, zakašlání, zjištění, že čteme nesprávný text atp. – neomlouvat se „pardon“, „promiňte“, ale v klidu se zastavit a zvážit, zda se v textu vrátit či pokračovat dál nebo přejít na správný text**